

UNITAT 1. NOMBRES. SUMAR I RESTAR

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Formar i utilitzar nombres naturals fins a sis xifres.
2. Comparar i ordenar nombres naturals de sis xifres.
3. Els nombres de set xifres. Els milions.
4. Comparar i ordenar nombres naturals de set xifres.
5. Arredonar nombres naturals.
6. Sumar i restar nombres.
7. Les xifres romanes.
8. Plantejar i resoldre problemes.
9. Desenvolupar estratègies de càlcul mental: suma de dos nombres de tres xifres.
10. Aprendre a ser constant.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectius 1, 2, 3, 4 i 8)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1-10)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 1-10)

Competències socials i cíviques
(Objectius 8, 9 i 10)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectiu 10)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Propietat commutativa i associativa.	2.Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma i resta, utilitzant diferents estratègies i procediments.	2.1.Utilitza i automatitza algorismes estàndard de suma i resta, estima la coherència dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions quotidianes.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i aplica adequadament les propietats commutativa i associativa de la suma. - Act. 20
La numeració romana.	3. Conèixer el sistema de numeració romà i la seua utilització per a la construcció de xifres romanes.	3.1.Llig i escriu xifres romanes. (Competència en comunicació lingüística) 3.2.Reconeix la numeració romana en diferents contextos.	<ul style="list-style-type: none"> Sap llegir i escriure xifres romanes. - Act. 26-32 - Act. 5: Repassa les unitats, pàg. 24 Transforma nombres naturals en romans i al contrari. - Act. 26-32 - Act. 5: Repassa les unitats, pàg. 24
Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental	4. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	4.1.Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre)	<ul style="list-style-type: none"> Suma dos nombres de tres xifres. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 22
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat.	5. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.	5.1.Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades necessàries i dades sobreres). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre, Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - <i>Problemes</i>, pàg. 20 i 21 Tria la pregunta que es pot resoldre amb la informació d'un enunciat. - Act. 1 i 2. <i>Problemes</i>, pàg. 20 Troba una pregunta que pot resoldre's amb les dades d'un enunciat. - Act. 5. <i>Problemes</i>, pàg. 21
Plantejament de recerques breus en contextos numèrics, geomètrics i funcionals.	6.Elaborar i presentar informes breus sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtinguts en el procés de recerca.	6.1.Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca fet, n'exposa les fases, valora els resultats obtinguts i les conclusions assolides. (Competència per a aprendre a aprendre, Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> Prepara un informe en el qual dóna resposta a les qüestions plantejades. - Act. 4. <i>Tasca final</i>, pàg. 25
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats. Integració de les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés d'aprenentatge.	7. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	7.1.Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en <i>Sabadigital</i>, pàg. 13, 17, 20, 22, 23 i 25

Criteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

4.1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Llegir i escriure nombres naturals fins al 99.999 per a poder fer-ho amb nombres més grans amb desimboltura.
- Identificar els diferents ordres d'unitat de qualsevol nombre de cinc xifres.
- Conèixer el concepte de major i menor.
- Saber comparar i ordenar nombres de cinc xifres.
- Arredonar nombres naturals a la desena, la centena o la unitat de miler més pròximes.

4.2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Solen presentar dificultats en el pas de les centenes a les unitats de miler i de les centenes de miler al milió.
- A l'hora de fer arredoniments, solen equivocar-se en l'ordre al qual arredoneixen. Pot ajudar-los representar el nombre en la recta numèrica i veure de quin es troba més prop.
- És freqüent que cometin errors en transformar a romans els nombres les xifres dels quals són nous: 99, 999... Descompondre'ls abans de fer la transformació evita que es confonguen.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprenentatge cooperatiu	Activitats de clima d'aula i de cohesió d'equips
Aprendre a pensar	Ments disposades (pàgina 9), Pluja d'idees (pàgina 13) i Anàlisi associativa (pàgina 16)
Educació en valors	La constància. Encara que ens sembla complicat, hem de lluitar per aconseguir les nostres finalitats

7. Avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 2 . MULTIPLICAR

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Multiplicar per una xifra.
2. Utilitzar la propietat distributiva.
3. Multiplicar per dues xifres o més.
4. Aprendre les potències: quadrat i cub.
5. Potències de base 10.
6. Multiplicar per potències de 10: 10, 100 i 1.000.
7. Interpretar problemes i saber quines operacions cal utilitzar.
8. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
9. Aprendre a respectar altres punts de vista.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectius 1, 2, 3, 4 i 7)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1-9)

Competència digital
(Objectius 2, 4, 7, i 9)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 2, 7, 8 i 10)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
<p>Multiplicació per una xifra o diverses.</p> <p>Multiplicació per la unitat seguida de zeros.</p> <p>Propietat commutativa, associativa i distributiva.</p>	<p>1. Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta i multiplicació, utilitzant diferents estratègies i procediments.</p>	<p>1.1. Utilitza i automatitza algoritmes estàndard de suma, resta i multiplicació, i estima la coherència dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions quotidianes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ordena dades en files i columnes i les expressa com una multiplicació. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1 i 2. Parlem, pàg. 26 - Act. 1, 3 i 16 - Tasca final, pàg. 43 • Multiplica nombres naturals per una sola xifra. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 3. Parlem, pàg. 26 - Act. 1, 2, 5, 6 i 7-11 - Act. 3 i 4. Problemes, pàg. 39 - Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 41 - Act. 1-3. Un joc meravellós, pàg. 43 • Multiplica per nombres de dues xifres o més. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 12-15, 18-19 - Act. 1, 2 i 5. Problemes, pàg. 39 - Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 41 - Act. 3. Repassa les unitats, pàg. 42 - Act. 4. Un joc meravellós, pàg. 43 • Compon nombres naturals i els multiplica. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 17 • Sap multiplicar per la unitat seguida d'un zero, dos o tres. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 28 i 29 - Act. 3 i 4. Repassa la unitat, pàg. 41 • Aplica les propietats commutativa i associativa de la multiplicació. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 3 i 4 - Act. 4. Repassa les unitats, pàg. 42 • Aplica la propietat distributiva. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7-11 - Taller, pàg. 31 - Act. 2. Problemes, pàg. 39 - Act. 4. Repassa les unitats, pàg. 42 - Act. 4. Un joc meravellós, pàg. 43 • Planteja i resol problemes amb sumes, restes i multiplicacions. <ul style="list-style-type: none"> - Al llarg de la unitat

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Potència com a producte de factors iguals. Quadrats i cubs. Potències de base 10. Descomposició polinòmica.	1. Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma i resta, utilitzant diferents estratègies i procediments.	1.2. Identifica la potència com a multiplicació de factors iguals. 1.3. Empra les potències de 10 en la descomposició polinòmica de nombres.	<ul style="list-style-type: none"> • Escriu en forma de potència una multiplicació de factors iguals. - Act. 20 – 27 - Act. 24. Repassa la unitat, pàg. 41 • Calcula quadrats i cubs de nombres naturals. - Act. 21, 26 i 27 • Expressa la unitat seguida de zeros en forma de potència. - Act. 31 i 32 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 41 - Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 42 • Compon i descompon nombres naturals utilitzant potències de base 10. - Act. 32-34 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 41 - Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 42
Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental.	2. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	2.1. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre)	<ul style="list-style-type: none"> • Suma nombres mitjançant sumes successives. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 40
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat.	3. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.	3.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre, Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 38 i 39 • Sap quines operacions fer per a resoldre un problema. - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 38 • Troba una pregunta que pot resoldre's amb una operació donada. - Act. 5. Problemes, pàg. 39
Plantejament de recerques breus en contextos numèrics, geomètrics i funcionals. Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	4. Elaborar i presentar informes breus sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtingudes en el procés de recerca.	4.1. Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca fet, n'exposa les fases, valora els resultats obtinguts i les conclusions assolides. (Competència per a aprendre a aprendre, Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Prepara un informe en el qual dona resposta a les qüestions plantejades. - Act. 4. Tasca final, pàg. 43
	5. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	5.1. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactives en Sabadigital, pàg. 35, 38, 40, 41 i 43

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assisència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Saber **sumar i restar** nombres naturals.
- Identificar els **diferents ordres d'unitat** de qualsevol nombre.
- Conèixer el concepte de major i menor.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Presentaran dificultats a l'hora de fer **productes per nombres de dues xifres o més**.
- Els costarà entendre i aplicar la **propietat distributiva**.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Full giratori (pàgina 65)
Aprendre a pensar	Considerar tots els factors (pàgina 55), Llista de control (pàgina 57) i Mapa mental (pàgina 67)
Educació en valors	El punt de vista. És important tindre en compte el punt de vista dels altres.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 3 DIVIDIR

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Dividir per nombres d'una xifra.
2. Utilitzar la prova de la divisió.
3. Calcular els múltiples i els divisors d'un nombre.
4. Diferenciar els nombres primers i els compostos.
5. Aprendre els criteris de divisibilitat.
6. Discriminar entre diverses opcions la solució possible.
7. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
8. Utilitzar dispositius tecnològics per a consolidar els continguts.
9. Comprendre la importància de ser equitatius.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectius 4 i 6)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1-9)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 6 - 9)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 4, 6 i 8)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
<p>Divisió de nombres naturals per nombres d'una xifra.</p> <p>Automatització d'algoritmes.</p> <p>Múltiples i divisors.</p> <p>Obtenció dels primers múltiples d'un nombre donat.</p> <p>Obtenció de tots els divisors de qualsevol nombre menor que 100.</p> <p>Nombres primers i compostos.</p>	<p>Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta, multiplicació i divisió utilitzant diverses estratègies i procediments.</p>	<p>Utilitza i automatitza algoritmes estàndard de suma, resta, multiplicació i divisió i estima la coherència dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions quotidianes.</p> <p>1.2. Coneix i usa la divisió de nombres naturals, així com l'algoritme corresponent.</p> <p>1.3. Reconeix i diferencia els múltiples i els divisors d'un nombre.</p> <p>1.4. Extrau els nombres primers de la primera centena.</p> <p>1.5. Coneix i aplica els criteris de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10.</p> <p>1.6. Calcula els primers múltiples d'un nombre donat.</p> <p>1.7. Troba tots els divisors de qualsevol nombre menor que 100.</p>	<p>Expressa situacions de la vida real per mitjà d'una divisió.</p> <p>- Act. 1, 2, 4, 7 i 9</p> <p>Indica quins són els termes d'una divisió.</p> <p>- Act. 3, 5, 9 i 10</p> <p>- Act. 2. Tasca final, pàg. 59</p> <p>Fa divisions per una sola xifra.</p> <p>- Act. 2 i 3. Parlem, pàg. 44</p> <p>- Act. 3, 8, 10-12</p> <p>- Act. 2. Tasca final, pàg. 59</p> <p>Sap utilitzar la prova de la divisió.</p> <p>- Act. 9 i 10</p> <p>- Act. 2. Repassa la unitat, pàg. 57</p> <p>Entén els conceptes de múltiple i divisor.</p> <p>- Act. 13, 14, 16-19</p> <p>- Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 57</p> <p>- Act. 5 i 6. Repassa les unitats, pàg. 58</p> <p>Sap calcular múltiples d'un nombre.</p> <p>- Act. 15 i 19</p> <p>Calcula els divisors d'un nombre.</p> <p>- Act. 16, 18 i 21</p> <p>- Act. 1. Reptes matemàtics, pàg. 56</p> <p>Sap quan un nombre és divisible per 2, 3, 5 i 10.</p> <p>- Act. 22 i 23</p> <p>Diferencia nombres primers i compostos.</p> <p>- Act. 20 i 21</p> <p>- Act. 6. Repassa les unitats, pàg. 58</p> <p>Resol problemes amb contextos quotidians.</p> <p>- Act. 6, 7, 11, 12, 18, 19, 21 i 23</p> <p>- Problemes, pàg. 54 i 55</p> <p>- Act. 4. Repassa la unitat, pàg. 57</p> <p>- L'armari, pàg. 59</p>

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental.	Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	2.1 Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre)	Suma nombres per mitjà de la formació de desenes completes. - Act. 1 i 2. <i>Càlcul mental</i> , pàg. 56
Entendre els enunciats i com ha de ser la solució correcta. Planificació del procés de resolució de problemes.	Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions obtingudes.	3.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - <i>Problemes</i> , pàg. 54 i 55 Decideix quina és la solució d'un problema. - Act. 1 i 2. <i>Problemes</i> , pàg. 54 Troba les dades necessàries per a respondre a una pregunta donada. - Act. 6. <i>Problemes</i> , pàg. 55
Anàlisi i comprensió de l'enunciat.			
Plantejament de recerques senzilles en contextos numèrics, geomètrics i funcionals.	Elaborar i presentar informes senzills sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtingudes en el procés de recerca.	Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca dut a terme. (Competència per a aprendre a aprendre i Sentit de la iniciativa i esperit emprenedor)	Prepara un informe en el qual dóna resposta a les qüestions plantejades. - Act. 5. <i>Tasca final</i> , pàg. 59
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a fer càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en <i>Sabadigital</i> , pàg. 51, 53, 54, 56, 57 i 59

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Dominar les **taules de multiplicar**.
- Dominar els **algoritmes de suma, resta i multiplicació**.
- **Saber** dividir entre nombres d'una sola xifra.
- Identificar els **diferents ordres d'unitat** de qualsevol nombre natural.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Els costarà distingir entre **múltiple i divisor**.
- Tindran dificultats per a diferenciar nombres **primers i compostos**.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals

Aprenentatge cooperatiu	Espectura simultània per parelles (pàgina 53).
Aprendre a pensar	Les parts i el tot (act. 1, pàgina 46), Diagrama de flux (act. 20, pàgina 52) i Què apreng, per a què (<i>Tasca final</i> , pàgina 59)
Educació en valors	Ser equitatius . Es tracta de fer veure als alumnes que els repartiments han de fer-se de manera justa.

7. Avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 4. PRACTICAR LA DIVISIÓ

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Dividir entre nombres d'una xifra amb zeros en el quocient.
2. Dividir entre nombres de dues i tres xifres.
3. Dividir entre la unitat seguida de zeros.
4. Aplicar la jerarquia d'operacions.
5. Identificar les dades d'un problema.
6. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
7. Reflexionar sobre la importància d'aprendre dels errors.
8. Utilitzar dispositius tecnològics per a consolidar els continguts.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 5)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1-8)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 5, 6 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 7)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
El sistema de numeració decimal: valor posicional de les xifres.	1. Llegir, escriure i ordenar els nombres naturals de fins a sis xifres, interpretar el valor posicional de cada un, comparar i ordenar-los pel seu valor posicional, i utilitzar-los en la interpretació i la resolució de problemes en contextos reals.	1.1. Llegir, escriu i ordena en textos numèrics i de la vida quotidiana nombres naturals de fins a sis xifres, i interpreta el valor de posició de cada un.	<ul style="list-style-type: none"> Llig i escriu nombres naturals correctament. <ul style="list-style-type: none"> - Al llarg de tota la unitat Arredoneix nombres naturals a les centenes. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 9 i 16
Divisió amb zeros en el quocient. Divisió de nombres naturals entre nombres de dues i tres xifres. Automatització d'algoritmes. Divisió per la unitat seguida de zeros.	2. Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta, multiplicació i divisió utilitzant diferents estratègies i procediments.	2.1. Coneix i usa la divisió de nombres naturals, així com l'algoritme corresponent.	<ul style="list-style-type: none"> Fa divisions entre nombres d'una xifra amb zeros en el quocient. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1-6 - Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 73 Sap utilitzar la prova de la divisió. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1 i 2 Representa la informació d'una imatge per mitjà d'una divisió. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 8 i 13 Sap quan és exacta una divisió. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 8 i 13 Divideix entre nombres de dues o tres xifres. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7 - 14 - <i>Taller de matemàtiques manipulatives</i>, pàg. 65 Sap dividir per la unitat seguida de zeros. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 15-18 - Act. 3 i 6. Repassa la unitat, pàg. 73 Resol problemes en els quals cal dividir entre nombres de fins a tres xifres. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 5, 6, 10, 11, 17,18 i 24 - Act. 3. Problemes, pàg. 71 - Act. 2 i 5. Repassa la unitat, pàg. 73 - Act. 6. Repassa les unitats, pàg. 74 - Act. 4. Tasca final, pàg.75

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Ús del parèntesi. Jerarquia d'operacions.	Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta, multiplicació i divisió utilitzant diferents estratègies i procediments.	2.2. Aplica la jerarquia de les operacions i els usos dels parèntesis. 2.3. Integra l'ús del parèntesi i valora les seues possibilitats. 2.4. Respecta la jerarquia d'operacions en tots els casos d'expressions combinades. 2.5. Opera amb els nombres naturals i coneix la jerarquia de les operacions.	Segueix l'ordre que marca la jerarquia de les operacions. - Act. 19, 21 - Act. 4. Repassa la unitat, pàg. 73 Sap col·locar els parèntesis perquè una igualtat siga correcta. - Act. 22 Relaciona expressions combinades amb la situació que els correspon. - Act. 20 - Act. 2. Problemes, pàg. 70 Utilitza expressions combinades per a resoldre problemes. - Act. 23-25 - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 71 - Act. 3. Ajuda solidària, pàg. 75 - Act. 3. Tasca final, pàg. 75
Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental	Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	3.1. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre)	Multiplica per cinc utilitzant la multiplicació per 10 i la divisió entre 2. - Act. 1 i 2. <i>Càlcul mental</i> , pàg. 72
Entendre els enunciats i com ha de ser la solució correcta. Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat.	Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions obtingudes.	4.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - <i>Problemes</i> , pàg. 70 i 71 Completa l'enunciat d'un problema a partir de les operacions que el resolen. - Act. 1 i 2. <i>Problemes</i> , pàg. 70 És capaç de trobar una pregunta que es resol amb una resposta donada. - Act. 5. <i>Problemes</i> , pàg. 71
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a fer càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 65, 68, 70, 72, 73 i 75

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Multiplicar per nombres de fins a tres xifres sense dificultats.
- Comprendre que la divisió és un repartiment en parts iguals i conèixer els termes de la divisió.
- Saber aplicar la prova de la divisió

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Solen presentar dificultats per a comprendre com cal agrupar les xifres per a dividir per dues i tres xifres.
- Els costarà interpretar els problemes i saber quina operació de les quatre que coneixen hauran de fer i en quin ordre.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	1- 2- 4 (act. 20, pàgina 68) i Full giratori (act. 1, pàgina 72).
Aprendre a pensar	Considerar tots els factors (pàgina 63), Llista de control (act. 19, pàgina 68) i Cronograma (act. 4, pàgina 71).
Educació en valors	Aprendre dels errors. Cal aprendre a acceptar els errors i utilitzar-los per a aprendre.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 5. FRACCIONS

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Afermar el concepte de fracció mitjançant la interpretació de situacions quotidianes.
2. Comparar i ordenar fraccions amb el mateix denominador.
3. Reconèixer i calcular fraccions equivalents.
4. Sumar i restar fraccions amb el mateix denominador.
5. Calcular la fracció d'una quantitat.
6. Completar i resoldre problemes sabent quines dades són necessàries.
7. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
8. Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
9. Aprendre a acollir els altres.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectius 1, 5 i 6)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 9)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 6, 7 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectiu 6 i 7)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Nombre fraccionari.	8. Llegir, escriure i ordenar fraccions i nombres decimals, utilitzant-los en la interpretació i la resolució de problemes en contextos reals.	<p>8.1. Utilitza els nombres fraccionaris senzills per a interpretar i intercanviar informació en contextos de la vida quotidiana.</p> <p>8.2. Llig i escriu fraccions bàsiques. (Competència en comunicació lingüística)</p> <p>8.3. Compara fraccions amb el mateix denominador.</p> <p>8.4. Interpreta el significat de fraccions senzilles en textos numèrics de la vida quotidiana. (Competència en comunicació lingüística)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Llig i escriu fraccions correctament. <ul style="list-style-type: none"> - Al llarg de la unitat • Identifica els termes d'una fracció. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 16, 23 - Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 98 - Un mes molt plujós, pàg. 99 • Representa situacions reals mitjançant fraccions. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 3. Parlem, pàg. 82 - Act. 4, 6, 7, 22 • Escriu una fracció a partir de la seua representació gràfica i al revés. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1, 2, 4, 8, 15, 32 - Act. 1 i 2. Repassa la unitat, pàg. 97 - Act. 4. Repassa les unitats, pàg. 98 • Sap comparar i ordenar fraccions. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 4, 5, 6 - Act. 1. Problemes, pàg. 95 • Utilitza les fraccions en la resolució de problemes quotidians. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 6-7, 12-13, 19-20, 26-28 i 33 - Problemes, pàg. 94 i 95 - Act. 6. Repassa la unitat, pàg. 97 - Act. 6. Repassa les unitats, pàg. 98 - Un mes molt plujós, pàg. 99

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Operacions amb fraccions. Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental.	9. Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta i multiplicació, utilitzant diferents estratègies i procediments.	2.1. Utilitza i automatitza algorismes estàndard de suma, resta i multiplicació, estimant la coherència dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions quotidianes. 2.2. Fa sumes i restes de fraccions amb el mateix denominador.	<ul style="list-style-type: none"> • Reconeix fraccions equivalents. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 9, 11, 12 - Act. 3. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 97 • Obté fraccions equivalents. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 8, 10, 13 - Act. 4. <i>Tasca final</i>, pàg. 99 • Suma fraccions amb el mateix denominador. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 14-20 i 25 - Act. 4. <i>Problemes</i>, pàg. 95 - Act. 4. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 97 • Resta fraccions amb el mateix denominador.- Act. 21-28 • Sap calcular la fracció d'una quantitat. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 29-33 - <i>Taller de matemàtiques manipulatives</i>, pàg. 93 - Act. 2, 3 i 4. <i>Problemes</i>, pàg. 95 - Act. 5. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 97 - Act. 6. <i>Repassa les unitats</i>, pàg. 98 - Act. 4. <i>Un mes molt plujós</i>, pàg. 99 • Resol operacions combinades amb fraccions del mateix denominador. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 24 - Act. 1, 2 i 4. <i>Problemes</i>, pàg. 95 - Act. 4. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 97 - Act. 5. <i>Repassa les unitats</i>, pàg. 98
	10. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	3.1. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Resta quantitats que acaben en 9. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 96
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat Acostament al mètode de treball científic.	11. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.	4.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades necessàries i dades sobrants). (Competència en comunicació lingüística, competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. <ul style="list-style-type: none"> - Problemes, pàg. 94 i 95 • Tria les dades necessàries per a completar l'enunciat d'un problema. <ul style="list-style-type: none"> - Problemes 1 i 2: pàg. 94 • Troba una pregunta que pot resoldre's amb una resposta donada. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 5. Problemes, pàg. 95
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	12. Desenvolupar i conrear les actituds personals inherents al quefer matemàtic.	12.1. Progressa en el desenvolupament i l'aplicació d'estratègies de raonament per a crear i investigar conjectures i construir i defensar arguments. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Analitza el procés i els resultats per a extraure una conclusió i argumentar-la. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 4. Tasca final, pàg. 99
	13. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	13.1. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. <ul style="list-style-type: none"> - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 87, 91, 94, 96, 97 i 99

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assisència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de conèixer una sèrie de conceptes tals com:

- Les operacions de nombres naturals.
- Els termes d'una fracció i el seu significat.
- El concepte de fracció.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Confondre la forma d'anomenar el denominador amb els nombres ordinals.
- Relacionar el concepte de fracció i la seua equivalència amb situacions quotidianes.
- Entendre que una fracció pot representar diferents superfícies segons la unitat de referència que s'haja pres.
- Comprendre que una fracció puga representar una quantitat més gran que la unitat.
- Calcular fraccions equivalents o la fracció d'una quantitat.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprenentatge cooperatiu	Espectura simultània (pàgina 92) i Foli giratori (activitat 5, pàgina 95)
Aprendre a pensar	Pensava, pense (pàgina 82 i 99), Entrevista (pàgina 84) i Mapa mental (pàgina 97).
Educació en valors	Acollir els altres. Es tracta de fer veure als alumnes la importància d'un bon acolliment.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Llegir i escriure nombres decimals.
2. Identificar el valor de posició de les xifres d'un nombre decimal.
3. Descompondre els nombres decimals en unitats, desenes, centèsimes i mil·lèsimes.
4. Relacionar fraccions decimals amb nombres decimals i al revés.
5. Comparar, ordenar i representar nombres decimals.
6. Arredonar nombres decimals a la unitat, la desena o la centena més pròxima.
7. Comparar diferents tipus de nombres (naturals, decimals i fraccionaris).
8. Saber quines dades són necessàries i quines falten en un problema.
9. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
10. Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
11. Aprendre a utilitzar bé les nostres habilitats.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectius 1, i 8)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 i 11)

Competència digital
(Objectiu 10)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 8 i 9)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 11)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 7, 8 i 9)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
<p>El nombre decimal.</p> <p>Els nombres decimals: valor de posició.</p> <p>Arredoniment de nombres decimals a la desena, centèsima o mil·lèsima més pròxima.</p> <p>Relació entre fracció i nombre decimal.</p> <p>Ordenació de conjunts de nombres de diferent tipus.</p>	<p>14. Llegir, escriure i ordenar fraccions i nombres decimals, utilitzant-los en la interpretació i la resolució de problemes en contextos reals.</p>	<p>14.1. Utilitza els nombres decimals i fraccionaris senzills per a interpretar i intercanviar informació en contextos de la vida quotidiana.</p> <p>(Competència en comunicació lingüística)</p> <p>14.2. Arredoneix nombres decimals a la desena, centèsima o mil·lèsima més propera.</p> <p>14.3. Descompon nombres decimals segons al valor posicional de les seues xifres.</p> <p>14.4. Aplica la relació entre fracció i nombre decimal a l'ordenació de fraccions.</p> <p>14.5. Resol situacions de la vida diària interpretant diferents tipus de nombres segons el seu valor, comparant i intercalant nombres escrits de diferents maneres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sap llegir i escriure nombres decimals de fins a 3 xifres decimals. <ul style="list-style-type: none"> - Al llarg de la unitat • Distingeix entre part entera i part decimal. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 2 i 4 • Coneix el valor posicional de les xifres d'un nombre decimal. <p>Act. 1, 5, 6-24</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taller de matemàtiques manipulatives: pàg. 103 - Act. 1-5. Problemes, pàg. 111 - Act. 1-5. Repassa la unitat, pàg. 113 - Salt de longitud, pàg. 115 <ul style="list-style-type: none"> • Converteix fraccions decimals en nombres decimals i al revés. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 3, 4, 5, 21-24 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 113 • Descompon nombres decimals en unitats, desenes, centèsimes i mil·lèsimes. <ul style="list-style-type: none"> - Taller de matemàtiques manipulatives: pàg. 103 • Escriu nombres decimals interpretant la recta numèrica. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 6 • Representa nombres decimals en la recta numèrica. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7, 11 i 21 • Compara i ordena nombres decimals. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 6-13, 17 i 19 - Act. 1-5. Problemes, pàg. 111 - Act. 2, 4 i 5. Repassa la unitat, pàg. 113 - Salt de llargada, pàg. 115 • Arredoneix nombres decimals. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 14-19 • Compara i ordena nombres de diferent tipus. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 20-26 - Tasca final, pàg. 115

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental.	15. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	2.1. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Resta nombres de tres xifres arrodonint el subtrahend a la centena més pròxima. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 112
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat	16. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.	3.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades necessàries i dades sobrants). (Competència en comunicació lingüística, competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 110 i 111 • Sap quines dades falten o sobren en l'enunciat d'un problema. - Problemes 1 i 2: pàg. 110 • Redacta l'enunciat d'un problema a partir de l'estratègia de resolució. - Act. 5. Problemes, pàg. 111
Acostament al mètode de treball científic.	17. Desenvolupar i conrear les actituds personals inherents al quefer matemàtic.	<p>17.1. Reconeix, desenvolupa i mostra actituds adequades per al treball en Matemàtiques: esforç, perseverança, flexibilitat i acceptació de la crítica raonada. (Competència per a aprendre a aprendre i competències socials i cíviques)</p> <p>17.2. Progressa en el desenvolupament i l'aplicació d'estratègies de raonament per a crear i investigar conjectures i construir i defensar arguments. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • És capaç de reconèixer i acceptar qui ha fet amb més exactitud el treball. - Act. 3. Tasca final, pàg. 115 • Analitza el procés i els resultats per a extraure una conclusió i argumentar-la. - Act. 4. Tasca final, pàg. 115
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	18. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	18.1. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 103, 105, 110, 112, 113 i 115

Crteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Llegir i escriure nombres naturals amb soltesa.
- Identificar els diferents ordres d'unitat de qualsevol nombre.
- Manejar la representació de nombres naturals en la recta numèrica.
- Saber comparar i ordenar nombres amb fluïdesa.
- Arredonar nombres naturals a la desena, la centena o la unitat de miler més properes.
- Comprendre el concepte de fracció per a poder treballar amb fraccions decimals.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Solen presentar dificultats en el pas a les mil·lèsimes a l'hora de llegir i escriure nombres decimals i representar-los en la recta numèrica.
- Tindran problemes per a passar de nombres decimals a fraccions decimals. Reforçar el càlcul amb la unitat seguida de zeros pot ajudar-los.
- A molts alumnes els resultarà complicat integrar en la representació en la recta nombres de diferent tipus.
- Els pot costar entendre els enunciats i quines dades són necessàries i quines faltarien en el problema.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Frase mural (pàgina 102) i 1-2-4 (activitat 5, pàgina 111)
Aprendre a pensar	Rastrejador de problemes (pàgina 100), Diagrama de flux (pàgina 109) i Transferència (<i>Tasca final</i> , pàgina 115)
Educació en valors	Habilitats. Es tracta de conscienciar els alumnes de la importància d'usar correctament les nostres habilitats.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 7. OPERAR AMB DECIMALS

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Sumar i restar nombres decimals.
2. Multiplicar nombres decimals per nombres naturals.
3. Dividir amb quocient decimal.
4. Multiplicar i dividir per 10, 100 i 1000.
5. Decidir quina pregunta es pot respondre amb les dades d'un problema.
6. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
7. Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
8. Aprendre a superar la por i avançar.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 5)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 8)

Competència digital
(Objectiu 7)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 5, 6 i 7)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 5, 6 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 8)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
<p>Operacions amb nombres decimals.</p> <p>Utilització dels algorismes estàndard de suma, resta, multiplicació i divisió de nombres decimals.</p> <p>Multiplicació i divisió per la unitat seguida de zeros. Divisió amb zeros en el quocient.</p>	<p>1. Fer càlculs numèrics bàsics amb les operacions de suma, resta, multiplicació i divisió per la unitat seguida de zeros, utilitzant diferents estratègies i procediments.</p>	<p>1.1. Utilitza i automatitza algorismes estàndard de suma, resta, multiplicació i divisió amb diferents tipus de nombres, estimant la coherència dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions quotidianes.</p> <p>1.2. Fa operacions amb nombres decimals.</p> <p>1.3. Coneix i usa la multiplicació i la divisió de nombres decimals, així com els corresponents algorismes.</p> <p>1.4. Fa divisions de nombres decimals en tots els casos possibles.</p> <p>1.5. Estima i arredoneix el resultat d'un càlcul valorant la resposta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sap sumar i restar en vertical nombres decimals. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1-6, 12, 14, 15, 23, 28 i 38 - Act. 1 i 4. Problemes, pàg. 129 - Act. 1. Reptes matemàtics, pàg. 130 - Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 131 - Act. 1 i 3. Gimnàstica artística, pàg. 133 - Act. 3. Tasca final, pàg. 133 • Multiplica nombres decimals per nombres naturals. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7 – 15, 23 - Act. 2 i 5. Problemes, pàg. 129 - Act. 4. Repassa la unitat, pàg. 131 - Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 132 • Estima el resultat abans de calcular. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 13 • Divideix nombres naturals amb el dividend més gran que el divisor, i trau decimals fins que el residu és 0. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 16-17 i 21-25 - Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 125 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 131 - Act. 2. Tasca final, pàg. 133 • Divideix nombres naturals amb el dividend més xicotet que el divisor, i trau decimals fins que el residu és 0. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 24, 25 i 27 - Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 125 • Divideix nombres decimals entre nombres naturals, i trau decimals fins que el residu és 0. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 26 i 28-29 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 131 • Sap utilitzar la prova de la divisió. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 18, 19 i 27 • Multiplica i divideix nombres decimals per 10, 100 o 1000. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 30-38 • Act. 3. Problemes, pàg.129 <ul style="list-style-type: none"> - Act. 2 i 5. Repassa la unitat, pàg. 131 - Act. 5. Repassa la unitat, pàg. 132 3.1. Estima el resultat abans de calcular. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 11 i 12

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Ordenació de conjunts de nombres de diferents tipus.	2. Llegir, escriure i ordenar fraccions i nombres decimals, utilitzant-los en la interpretació i la resolució de problemes en contextos reals.	<ul style="list-style-type: none"> Resol situacions de la vida diària interpretant diferents tipus de nombres segons el valor que tenen, comparant i intercalant nombres escrits de diferents maneres. 	<p>Ordena nombres decimals obtinguts d'un context o del resultat d'operacions.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1. Parlem, pàg. 116 - Act. 10, 11, 17, 35 i 38 - Act. 1 i 2. Repassa la unitat, pàg. 131 - Gimnàstica rítmica, pàg. 133
Càlcul mental.	3. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprendedor) 	<p>Multipliqua per descomposició.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 130
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat.	4. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.	<p>1.1. Progressa en l'anàlisi i comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprendedor)</p> <p>3.2. Progressa en la identificació i la interpretació de dades i missatges de textos numèrics senzills de la vida quotidiana (factures, fullets publicitaris, rebaxes...).</p> <p>(Competència en comunicació lingüística, competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprendedor)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 132 i 133 Sap quina pregunta es pot respondre amb les dades del problema. - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 132 Redacta l'enunciat d'un problema a partir de la solució. - Act. 6. Problemes, pàg. 133 Compara tarifes per a triar la més convenient. Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 132
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	5. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	<p>5.1. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 119, 128, 130 i 133

Crteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Dominar les operacions bàsiques amb nombres naturals: suma, resta, multiplicació i divisió.
- Conèixer la prova de la divisió.
- Entendre les fraccions com a expressions de quocients.
- Multiplicar i dividir nombres naturals per la unitat seguida de zeros amb fluïdesa.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Fer sumes i restes de nombres decimals, sobretot si cal completar amb zeros.
- En multiplicar nombres decimals per nombres naturals, els costarà col·locar bé la coma.
- Tindran molts problemes per a dividir nombres decimals i aprendre com col·locar la coma.
- Desplaçar correctament la coma en multiplicar o dividir per la unitat seguida de zeros.
- Poden continuar amb dificultats per a interpretar els enunciats dels problemes.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Espectura per parelles (activitat 24, pàgina 124), Foli giratori (activitat 1, pàgina 131) i 1-2-4 (activitat 6, pàgina 129)
Aprendre a pensar	Debat i consens (pàgina 116), Llista de control (pàgines 128 i 129) i Pluja d'idees (<i>Tasca final</i> , pàgina 133)
Educació en valors	Superar la por i avançar. Es tracta de conscienciar els alumnes de la importància de superar les nostres pors.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 8. DINERS I TEMPS

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

- Conèixer el valor i les equivalències de les monedes i els bitllets.
- Conèixer les unitats més usuals de temps.
- Llegir l'hora en rellotges analògics i digitals.
- Transformar hores, minuts i segons.
- Sumar i restar unitats de mesura de temps (hores, minuts i segons).
- Ordenar les parts en què es divideix l'enunciat d'un problema.
- Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
- Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
- Comprendre el pas del temps i la història.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 6)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 9)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 6, 7 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 6, 7 i 9))

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTORIS / INDICADORS
<p>Comparació i ordenació de mesures d'una mateixa magnitud.</p> <p>Explicació oral i escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en qualsevol dels procediments utilitzats.</p>	<p>19. Interpretar textos numèrics, resoldre problemes relacionats amb la mesura en contextos de la vida quotidiana, utilitzant les unitats de mesura, explicant el procés seguit, escollint els instruments de mesura més adequats en cada cas, estimant la mesura de magnituds de temps fent previsions raonables.</p>	<p>5.2. Utilitza, en contextos reals, les mesures més usuals de longitud, pes/massa, capacitat, temps, monedes i bitllets, i en tria la més adequada a la situació.</p> <p>5.3. Compara i ordena unitats i quantitats d'una mateixa magnitud, fent conversions de les més usuals.</p> <p>5.4. Interpreta amb sentit textos numèrics de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i la seues magnituds.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Combina bitllets i monedes per a obtenir una quantitat. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1-4 - Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 137 • Opera amb preus o quantitats de diners. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 4-6 - Act. 5. Repassa la unitat, pàg. 147 - Act. 3. Tasca final, pàg. 149 • Calcula el temps transcorregut entre dues dades de temps. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7, 14, 22 i 23 - Act. 4. Repassa la unitat, pàg. 147 - Act. 2 i 5. Els aniversaris, pàg. 149 - Act. 2. Tasca final, pàg. 14 • Localitza i situa dates en el calendari. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7 i 15 - Act. 1, 2, 4 i 5. Els aniversaris, pàg. 149 • Coneix les unitats majors i menors que l'any. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 7-11, 13 i 15 - Act. 6. Repassa la unitat, pàg. 147 • Sap quan un any és de traspàs. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 12 • Transforma hores, minuts i segons. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 16 - Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 147 - Act. 2. Tasca final, pàg. 149 • Interpreta horaris. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 17, 18 • Expressa quantitats de temps de diverses maneres. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 19, 20 • Llig i expressa l'hora en rellotges analògics i digitals. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 21-23 • Act. 2. Parlem, pàg. 134 <ul style="list-style-type: none"> - Act. 2. Repassa la unitat, pàg. 147 • Suma i resta en vertical dades de temps. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 24-30 - Act. 3. Repassa la unitat, pàg. 147 - Act. 2. Tasca final, pàg. 149

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Resolució de problemes de mesura referits a situacions de la vida real.	20. Interpretar amb sentit textos numèrics i resoldre problemes de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.	2.1. Interpreta amb sentit textos numèrics i resol problemes de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.	<ul style="list-style-type: none"> Resol problemes quotidians relacionats amb la mesura del temps i dels diners. - Act. 5-6, 13-15, 22-23 i 29-30 - Problemes, pàg. 144 i 145 - Act. 2. Càlcul mental, pàg.146 - Act. 5. Repassa la unitat, pàg. 147 - Act. 5. Repassa les unitats, pàg. 148 - Els aniversaris, pàg. 149
Càlcul mental.	4.1. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	8.1. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> Multiplica per 25 multiplicant per 100 i calculant la meitat dues vegades consecutives. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 146
Taules de dades i gràfics. Recollida i registre de dades. Lectura i interpretació de taules de dades. Representació en diagrames de barres i pictogrames.	5.1. Recollir dades utilitzant tècniques de recompte, registrar ordenant les dades segons criteris de classificació i expressar el resultat en forma de taula o gràfic.	<ul style="list-style-type: none"> Recopila dades i informacions de la vida diària i elabora taules de doble entrada i gràfics senzills, i ordena i comunica de manera adequada la informació. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta taules de doble entrada. - Trac. de la informació, pàg. 150 i 151 Elabora o completa una taula de doble entrada a partir de la informació que aporten gràfics de barres o de línies i al revés. - Act. 1, 2 i 3. Trac. de la informació, pàg. 150 i 151 Relaciona una taula de doble entrada amb el gràfic de barres que la representa. - Act. 4 Trat. de la informació, pàg. 151
Planificació del procés de resolució de problemes. Anàlisi i comprensió de l'enunciat.	6.1. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, i fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions obtingudes.	<ul style="list-style-type: none"> Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, competència per a aprendre a aprendre i sentit d'iniciativa i esperit emprenedor) 	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 144 i 145 Ordena correctament les oracions que formen l'enunciat d'un problema. - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 144 Redacta l'enunciat d'un problema a partir del tipus d'operacions que el resolen. - Act. 5. Problemes, pàg. 145
Plantejament de petites recerques en contextos numèrics.	7.1. Elaborar i presentar informes breus sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtingudes en el procés de recerca.	<ul style="list-style-type: none"> Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca que s'ha fet. 	<ul style="list-style-type: none"> Elabora el cartell d'una pel·lícula en el qual recull dades temporals i econòmiques. - Act. 1-3. Tasca final, pàg. 149
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	8.1. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	<p>a. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes. (Competència digital)</p> <p>b. Progressa en la utilització de la calculadora per a la realització de càlculs numèrics, per a aprendre i per a resoldre problemes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 139, 143, 144, 146, 147 i 149 Resol una resta amb una calculadora que té tecles desbaratades. - Act.1. Reptes matemàtics, pàg. 146

Crteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Identificar les monedes i els bitllets del Sistema monetari europeu i conèixer-ne el valor.
- Conèixer l'equivalència entre l'euro i el cèntim.
- Dominar les operacions bàsiques amb nombres naturals i saber operar amb nombres decimals.
- Saber llegir l'hora en rellotges analògics i digitals.
- Manejar calendaris i horaris.
- Conèixer les unitats de temps majors i menors que el dia i les seues equivalències.
- Conèixer el sistema sexagesimal (hores, minuts i segons).

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Relacionar les monedes de valor menor que l'euro.
- Transformar un preu expressat en euros i cèntims a un nombre decimal.
- Operar amb preus per no tindre soltesa a l'hora d'operar amb nombres decimals.
- Manejar el sistema sexagesimal correctament, per la qual cosa caldrà posar l'accent en les equivalències.
- En operar amb dades de temps convé insistir en la resolució pautada de les operacions.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprenentatge cooperatiu	Foli giratori (activitat 2, pàgina 144) i 1-2-4 (activitat 1, <i>Reptes matemàtics</i> , pàgina 146) i Frase mural (<i>Organitza't les idees</i> , pàgina 147).
Aprendre a pensar	Rodes lògiques (pàgina 137), Pregunta estrella (pàgina 138) i Mapa conceptual (pàgina 147)
Educació en valors	El pas del temps i la història. Es tracta que els alumnes valoren la necessitat d'organitzar el temps per a situar els esdeveniments de la seua vida diària i del transcurs de la història.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

- Triar la unitat més adequada per a expressar la mesura d'un objecte.
- Dominar les equivalències entre unitats de longitud, capacitat i massa.
- Utilitzar diferents instruments de mesura.
- Transformar unitats de mesura de forma complexa en incomplexa i al revés.
- Sumar i restar unitats de mesura de longitud, capacitat i massa.
- Ordenar els passos que cal seguir per a resoldre un problema.
- Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
- Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
- Aprendre a pensar abans d'actuar.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 6)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 9)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 6, 7 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 6, 7 i 9)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS

CRITERIS D'AVALUACIÓ

ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)

DESCRIPTORS / INDICADORS

<p>Unitats del Sistema Mètric Decimal. Longitud, capacitat, massa.</p> <p>Expressió d'una mesura de longitud, capacitat o massa, en forma complexa i incomplexa.</p> <p>Comparació i ordenació de mesures d'una mateixa magnitud.</p> <p>Sumar i restar mesures de longitud, capacitat, massa.</p>	<p>21. Interpretar textos numèrics, resoldre problemes relacionats amb la mesura en contextos de la vida quotidiana, utilitzar les unitats de mesura, explicar el procés seguit, escollir els instruments de mesura més adequats en cada cas i estimar la mesura de magnituds de temps fent previsions raonables.</p>	<p>5.5. Selecciona l'instrument i les unitats en funció de l'ordre de magnitud, per a fer mesuraments amb instruments senzills (regle, metre, balança, rellotges...).</p> <p>5.6. Utilitza, en contextos reals, les mesures més usuals de longitud, pes / massa, capacitat, temps, monedes i bitllets i triar la més adequada a la situació. (Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)</p> <p>5.7. Compara i ordena unitats i quantitats d'una mateixa magnitud, fent conversions de les més usuals.</p> <p>5.8. Estima mesures d'objectes i resultats de mesures (distàncies, grandàries, pesos) en situacions de la vida quotidiana. (Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza instruments de mesura. <ul style="list-style-type: none"> - Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 161 • Indica quina unitat és la més adequada per a fer un mesurament. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 2, 3, 6, 7 i 16 • Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 171 • Aplica les equivalències de les unitats de mesura de longitud, capacitat o massa. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 1, 3, 5, 7, 8, 10-13, 16, 17, 25 i 26 • Act. 2. Problemes, pàg. 168 • Act. 3 i 5. Repassa la unitat, pàg. 171 • Act. 1, 2 i 5. Els dinosaures, pàg. 173 • Compara i ordena mesures de longitud, capacitat o massa. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 4, 8, 9, 14, 15, 17, 18, 20, 22 i 25 • Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 161 • Act. 1, 2 i 5. Els dinosaures, pàg. 173 • Act. 4. Tasca final, pàg. 173 • Resol operacions amb mesures de longitud, capacitat o massa. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 4, 7, 10, 11, 16-18, 21, 23-26 • Problemes, pàg. 168 i 169 • Act. 3 - 5. Repassa la unitat, pàg. 171 • Act. 3 i 4. Els dinosaures, pàg. 173 • Act. 4. Tasca final, pàg. 173 • Expressa mesures en forma complexa i incomplexa i sap transformar-les. <ul style="list-style-type: none"> • Act. 19-26 6.1. Act. 1 i 2. Repassa la unitat, pàg. 171 7.1. Act. 1 i 2. Repassa la unitat, pàg. 171 • Estima longituds, capacitats o masses. <ul style="list-style-type: none"> • Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 161 • Act. 1. Tasca final, pàg. 173
--	---	--	--

criteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Diferenciar les diferents magnituds d'un objecte que s'estudien en la unitat: longitud, capacitat i massa.
- Conèixer algunes mesures no convencionals (pam, peu, etc.) i diferenciar-les de les

- convencionals.
- Estar familiaritzats amb els instruments de mesura bàsics, com el regle, la cinta mètrica o la balança.
- Fer amb soltesa la comparació de nombres naturals.
- Dominar les operacions bàsiques amb nombres naturals.
- Fer amb fluïdesa la multiplicació i la divisió per la unitat seguida de zeros.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- De vegades els costa estimar mesures. És recomanable practicar perquè desenvolupen i compartisquen les seues pròpies estratègies.
- Un factor que fa una mica més complexa el mesurament de la massa, i també de la capacitat, és el maneig simultani de dos tipus d'unitats de mesura: els quarts i els mitjos quilos i litres d'una banda, i els grams i litres, de l'altra.
- En resoldre problemes amb mesures, molts alumnes solen oblidar indicar les unitats en el resultat. Convé insistir en aquest aspecte i aprofitar la circumstància per a mostrar la diferència entre unes unitats i les altres.
- De vegades confonen múltiples i submúltiples d'una unitat de mesura.
- Molts alumnes presenten dificultats en intentar expressar en forma complexa una mesura donada en forma incomplexa.
- De vegades els alumnes tenen problemes per a triar les unitats més adequades per a mesurar un determinat objecte, per la qual cosa convé practicar en aquest sentit amb objectes de l'entorn.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Frase mural (pàgina 158), Escriitura simultània per parelles (pàgina 166) i Foli giratori (activitat 5, pàgina 169)
Aprender a pensar	Conseqüències i resultats (pàgina 158), Cronograma (pàgines 168 i 169) i Rúbrica d'autoavaluació i contrast de rúbriques (pàgina 173)
Educació en valors	Pensar abans d'actuar. Es tracta que els alumnes valoren la importància de reflexionar abans de prendre una decisió.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 10. ANGLES I MOVIMENTS

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Conèixer les unitats més usuals de temps.
2. Llegir l'hora en rellotges analògics i digitals.
3. Transformar hores, minuts i segons.

4. Sumar i restar unitats de mesura de temps (hores, minuts i segons).
5. Organitzar les dades d'un problema en una taula.
6. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
7. Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
8. Aprendre a ser independents i conviure.
10. Interpretar i elaborar gràfics de sectors.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 6)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 10)

Competència digital
(Objectiu 8)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 6, 7 i 8)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 9)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 6, 7 i 9)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndars d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
L'angle com a mesura d'un gir o obertura Mesura d'angles Resolució de problemes de mesura referits a situacions de la vida real	22. Interpretar textos numèrics, resoldre problemes relacionats amb la mesura en contextos de la vida quotidiana, utilitzar les unitats de mesura, explicar el procés seguit, escollir els instruments de mesura més adequats en cada cas i estimar la mesura de magnituds de temps fent previsions raonables.	5.9. Reconeix l'angle com a mesura d'un gir o obertura. 5.10. Mesura angles utilitzant instruments convencionals. 5.11. Interpreta amb sentit textos numèrics de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.	<ul style="list-style-type: none"> Assenyala les parts d'un angle. 2.1. Act. 7 Reconeix l'angle com a gir. 3.1. Act. 26 i 27 Mesura angles amb el transportador. 4.1. Act. 20 i 27 Classifica angles segons l'amplitud. 5.1. Act. 15, 16, 18, 20 i 21 Compara angles segons l'amplitud. 6.1. Act. 8, 9, 12, 14, 17 i 19-21 Assenyala els angles que formen parells de rectes. 7.1. Act. 9 - 11 i 20 8.1. Act. 1 i 2. Repassa la unitat, pàg. 189
	23. Interpretar amb sentit textos numèrics i resoldre problemes de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.	2.1. Interpreta amb sentit textos numèrics i resol problemes de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.	<ul style="list-style-type: none"> Resol problemes quotidians relacionats amb el mesurament d'angles. - Act. 14 i 21 - L'hora de l'angle, pàg. 191
	La situació en l'espai, distàncies, angles i girs Eixos de coordenades	<ul style="list-style-type: none"> Descriure una representació espacial (croquis, llistes de carrers, plànols senzills...), interpretar i elaborar informacions referides a situacions i moviments (seguir un recorregut donat, indicar una adreça) i valorar expressions artístiques, utilitzant com a elements de referència les nocions geomètriques bàsiques (situació, alineament, moviments). 	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta i descriu moviments i recorreguts fets en un espai real, un croquis, una llista de carrers, un plànol..., utilitzant les propietats geomètriques com a elements de referència. Localitza punts utilitzant coordenades cartesianes. Identifica i reproduïx manifestacions artístiques que inclouen simetries i translacions.

Les línies com a recorregut: rectes i corbes, intersecció de rectes i rectes paral·leles.	<ul style="list-style-type: none"> Reconèixer i representar les possibles posicions de rectes en l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix i representa les possibles posicions de rectes en l'entorn: paral·leles, concurrents i perpendiculars. 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix punts, semirectes i segments. 2. Act. 1, 2 i 3 Comprén què és la divergència. 3. Act. 2. Parlem, pàg. 174 Distingeix rectes paral·leles, secants i perpendiculars. 4. Act. 4-6, 9 i 11 5. Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 189
Càlcul mental	9.1. Conèixer, elaborar i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	a. Elabora i usa estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	Calcula la meitat de nombres parells de fins a 4 xifres. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 188

<p>Taules de dades i gràfics Recollida i registre de dades Lectura i interpretació de taules de dades Representació en diagrames de barres i pictogrames</p>	<p>10.1. Arreplegar dades utilitzant tècniques de recompte, registrar ordenant les dades segons criteris de classificació i expressant el resultat en forma de taula o gràfic.</p>	<p>- Recopila dades i informacions de la vida diària i elabora taules de doble entrada i gràfic senzills, ordenant i comunicant de manera adequada la informació.</p> <p>6.2. Aplica els coneixements a situacions de la vida quotidiana i identifica situacions del seu entorn on siguin útils.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta taules i gràfics de barres i de sectors. - Tract. de la informació, pàg. 192 i 193 • Completa una taula a partir de la informació que aporta un gràfic de sectors. - Act. 5. Tract. de la informació, pàg. 193 • Elabora un gràfic de sectors amb les dades arreplegades en un gràfic de barres o en una taula. - Act. 2 i 3. Tract. de la informació • Relaciona una taula amb el gràfic de sectors que li correspon. - Act. 5 Tract. de la informació, pàg. 193
<p>Planificació del procés de resolució de problemes Anàlisi i comprensió de l'enunciat</p>	<p>11.1. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fent els càlculs necessaris i comprovant les solucions obtingudes.</p>	<p>- Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 144 i 145 • Ordena correctament les oracions que formen l'enunciat d'un problema. - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 144 • Redacta l'enunciat d'un problema a partir del tipus d'operacions que el resolen. - Act. 5. Problemes, pàg. 145
<p>Plantejament de petites recerques en contextos numèrics</p>	<p>12.1. Elaborar i presentar informes breus sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtingudes en la recerca.</p> <p>13.1. Superar bloquejos i inseguretats davant la resolució de situacions desconegudes.</p>	<p>- Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca fet.</p> <p>a. Progressa en la presa de decisions en els processos de resolució de problemes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elabora un qüestionari. - Act. 2. Tasca final, pàg. 191 • Esbrina les respostes d'un company a partir del dibuix que ha traçat. - Act. 4. Tasca final, pàg. 191
<p>Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs i resoldre problemes.</p>	<p>14.1. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.</p>	<p>a. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a la realització de càlculs numèrics, aprendre i resoldre problemes. (Competència digital)</p> <p>b. Progressa en la utilització de la calculadora per a fer càlculs, aprendre i resoldre problemes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 181, 185, 186, 188, 189 i 191 • Resol una resta amb una calculadora que té tecles desbaratades. - Act.1. Reptes matemàtics, pàg. 188

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Reconèixer rectes secants i paral·leles.
- Conèixer les parts d'un angle.
- Classificar angles en funció de si l'amplitud és igual, més gran o més xicoteta que 90° .
- Manejar un transportador.
- Orientar-se seguint indicacions bàsiques.
- Elaborar i interpretar taules de dades i gràfics de barres.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

A l'hora d'identificar o representar angles sobre el paper, molts alumnes tendeixen a reconèixer únicament els que tenen un costat paral·lel a la vora del full, per la qual cosa convé mostrar angles en diferents posicions i orientacions.

- Interpretar croquis i plànols requereix d'una adequada capacitat d'abstracció, per la qual cosa pot suposar una dificultat per a alguns alumnes.
- Diferenciar simetria especular i translació.
- Identificar l'eix al qual es refereix cadascuna de les coordenades del sistema cartesià.
- Traspasar la informació recollida en una taula a un gràfic de sectors.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Frase mural (pàgina 180), 1 – 2 - 4 (activitat 19, pàgina 181), Escriptura simultània (pàgina 184) i Foli giratori (activitat 5, pàgina 187)
Aprende a pensar	Cervellòmetre (pàgina 175), Entrevista (pàgina 178) i Pluja d'idees (activitats 22 i 23, pàgina 182)
Educació en valors	Ser independent i conviure. Es tracta que els alumnes valoren la importància de conviure en harmonia mantenint les nostres parcel·les d'independència.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 11. FIGURES PLANES

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

- Reconèixer els elements d'un polígon.
- Calcular el perímetre d'un polígon.
- Classificar triangles i quadrilàters segons els costats i els angles.
- Distingir cercle i circumferència, i identificar-ne els elements.
- Identificar les posicions relatives d'una recta i una circumferència
- Mesurar superfícies.

- Construir figures planes amb regla i compàs.
- Trobar una pregunta que pot resoldre's amb les dades d'un problema.
- Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
- Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
- Aprendre a jugar sense joguets.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 8)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 11)

Competència digital
(Objectiu 10)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 8, 9 i 10)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 11)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 8 i 9)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Les línies com a recorregut: rectes i corbes, intersecció de rectes i rectes paral·leles	<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer i representar les possibles posicions de rectes en l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reconeix i representa les possibles posicions de rectes en l'entorn. ○ Identifica i representa posicions relatives de rectes i circumferències: exterior, tangent i secant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Traça rectes secants o perpendiculars a una altra. 6. Act. 14, 18, 20, 21, 33, 34 • Traça rectes paral·leles als costats d'un triangle. 7. Act. 1, Reptes matemàtics, pàg. 210 • Reconeix la posició relativa d'una recta respecte d'una circumferència. 8. Act. 24 i 27

<p>Formes planes: Identificació de figures espacials en la vida quotidiana. Exploració de formes geomètriques elementals. Comparació i classificació de cossos geomètrics utilitzant diversos criteris</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer i descriure formes a través de la manipulació i de l'observació, i fer classificacions segons diferents criteris. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Identifica figures espacials en formes i objectes de la vida quotidiana. ○ Compara i classifica figures utilitzant diversos criteris lliurement triats. ○ Utilitza instruments de dibuix necessaris per a la construcció i l'exploració de formes geomètriques. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica els elements d'un polígon. 9. Act. 1, 2, 5, 7, 14 • Reconeix polígons còncaus i convexos. 10. Act. 3 i 7 • Identifica polígons regulars. 11. Act. 1, 5, 7, 8 i 33 12. Act. 1. Parlem, pàg. 194 13. Act. 1. Repassa la unitat, pàg. 211 • Reconeix els diferents tipus de triangles i n'identifica les característiques geomètriques. 14. Act. 9-14, 21, 22, 32, 34 15. Act. 1. Problemes, pàg. 209 16. Act. 1. Reptes matemàtics, pàg. 210 17. Act. 2. Repassa la unitat, pàg. 211 18. Posa't a prova, pàg. 213 • Identifica els diferents tipus de quadrilàters i en reconeix les característiques. 19. Act. 15-22, 29, 31, 32, 34 20. Taller de matemàtiques manipulatives, pàg. 207 21. Act. 4 i 5. Problemes, pàg. 209 22. Act. 2. Reptes matemàtics, pàg. 210 23. Act. 3 i 4. Repassa la unitat, pàg. 211 24. Jocs amb figures, pàg. 213 • Reconeix semblances i diferències entre polígons. 25. Act. 17, 19, 22, 29 a. Diferencia cercle i circumferència. 26. Act. 23 27. Act. 2. Parlem, pàg. 194 28. Jocs amb figures, pàg. 213 • Coneix els elements del cercle i la circumferència i les seues relacions. - Act. 24-26 i 30 • Construeix figures planes amb instruments de dibuix o amb materials manipulatius. 29. Act. 1, 6, 14, 18, 21, 22, 28, 29-34 30. Taller, pàg. 207 31. Act. 2. Reptes matemàtics, pàg. 210 32. Act. 1. Tasca final, pàg. 213
--	--	---	--

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Identificar elements geomètrics simples: angle, costat, vèrtex...
- Classificar angles segons l'amplitud.
- Distingir rectes paral·leles, secants i perpendiculars per a comprendre la classificació dels quadrilàters i per a poder dibuixar figures planes correctament.
- Manejar amb soltesa instruments de dibuix (regles, compàs...).
- Operar amb fluïdesa amb nombres naturals, decimals i fraccionaris.
- Transformar les unitats de mesura de longitud sense problemes.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

Els alumnes amb menys percepció espacial poden trobar complicat reconèixer i classificar figures, sobretot quan es giren respecte de la posició estandarditzada.

En identificar els elements del cercle i la circumferència, els alumnes solen confondre'ls.

El càlcul del perímetre i de l'àrea presenta certa dificultat en aplicar, alhora, habilitats geomètriques i de càlcul, i utilitzar unitats de mesura vinculades amb diferents dimensions.

També sol resultar-los complex el concepte de tangència entre una recta i una circumferència.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversals.

Aprentatge cooperatiu	Frase mural (pàgina 196), Foli giratori (activitat 9, pàgina 198), Escriitura simultània (activitat 23, pàgina 202) i 1 - 2 - 4 (activitat 1, <i>Reptes matemàtics</i> , pàgina 210)
Aprendre a pensar	Diagrama de Venn (pàgina 200), Què sabia, què sé (pàgines 202 i 203) i Jo aporte (pàgines 206 i 207).
Educació en valors	Jugar sense joguets. Es tracta que els alumnes reflexionen sobre la possibilitat de jugar amb qualsevol objecte i valoren el temps que comparteixen amb els amics.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

UNITAT 12. COSSOS GEOMÈTRICS

1. Objectius d'etapa vinculats amb l'àrea

1. Reconèixer els poliedres i els seus elements.
2. Identificar i classificar prismes.
3. Identificar i classificar piràmides.
4. Identificar i classificar cossos redons: con, cilindre i esfera.
5. Reconèixer el desenvolupament pla d'un cos geomètric.
6. Construir figures planes amb regla i compàs.
7. Trobar una pregunta intermèdia en un problema.
8. Desenvolupar estratègies de càlcul mental.
9. Utilitzar dispositius tecnològics per a afermar els continguts estudiats.
10. Aprendre a usar adequadament la imaginació.
11. Conèixer el caràcter aleatori d'algunes experiències.

2. Competències

Competència en comunicació lingüística
(Objectiu 7)

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
(Objectius 1 - 11)

Competència digital
(Objectiu 9)

Competència per a aprendre a aprendre
(Objectius 7, 8 i 9)

Competències socials i cíviques
(Objectiu 10)

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
(Objectius 7, 8 i 11)

3. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
<p>Identificació de figures espacials en la vida quotidiana</p> <p>Els cossos geomètrics: cubs, esferes, prismes, piràmides i cilindres.</p> <p>Arestes i cares</p> <p>Construcció de figures geomètriques de cossos geomètrics a partir d'un desenvolupament</p> <p>Exploració de formes geomètriques elementals</p> <p>Comparació i classificació de cossos geomètrics utilitzant diversos criteris</p>	<p>1. Reconèixer i descriure formes i cossos geomètrics a través de la manipulació i de l'observació, i fer classificacions segons diferents criteris.</p>	<p>1.1. Identifica figures espacials en formes i objectes de la vida quotidiana.</p> <p>1.2. Compara i classifica figures utilitzant diversos criteris lliurement triats.</p> <p>1.3. Utilitza instruments de dibuix necessaris per a la construcció i l'exploració de formes geomètriques.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distingeix els poliedres d'altres figures geomètriques. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 1, 3, 6 i 7 • Identifica els elements d'un poliedre. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 2, 4 i 5 • Reconeix les característiques dels prismes. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 8-13 - Act. 1. <i>Problemes</i>, pàg. 227 - Act. 1. <i>Reptes matemàtics</i>, pàg. 228 - Act. 4. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 229 - <i>Posa't a prova</i>, pàg. 231 • Reconeix les característiques de les piràmides. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 14-20 - Act. 2. <i>Parlem</i>, pàg. 214 - Act. 4 i 5. <i>Problemes</i>, pàg. 226 i 227 - Act. 2. <i>Reptes matemàtics</i>, pàg. 228 - Act. 3 i 4. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 229 - Act. 4. <i>Tasca final</i>, pàg. 231 • Distingeix cons, cilindres i esferes i coneix les seues característiques geomètriques. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 21-26 - Act. 1 i 2. <i>Parlem</i>, pàg. 214 - <i>Taller de matemàtiques manipulatives</i>, pàg. 223 - Act. 2. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 229 - Act. 4. <i>Tasca final</i>, pàg. 231 • Compara figures espacials. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 3, 9, 10, 13, 16, 26 i 29 - Act. 5. <i>Problemes</i>, pàg. 227 - Act. 1. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 229 • Analitza desenvolupaments plans i els relaciona amb el cos geomètric al qual correspon. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 27-32 • Construeix cossos geomètrics o desenvolupaments plans amb instruments de dibuix o amb materials manipulatius. <ul style="list-style-type: none"> - Act. 11, 15 i 28 - <i>Taller</i>, pàg. 223 - Act. 2. <i>Reptes matemàtics</i>, pàg. 228 - Act. 3. <i>Repassa la unitat</i>, pàg. 229 - Act. 5. <i>Jocs geomètrics</i>, pàg. 231 - <i>Posa't a prova</i>, pàg. 231

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE (*)	DESCRIPTOR / INDICADORS
Els cossos geomètrics: cubs, esferes, prismes, piràmides i cilindres	1. Reconèixer i descriure formes i cossos geomètrics a través de la manipulació i de l'observació, i fer classificacions segons diferents criteris.	1.4. Resol problemes geomètrics aplicant els conceptes i procediments treballats.	<ul style="list-style-type: none"> • Resol problemes geomètrics. - Act. 7, 13, 20 i 32 - Act. 1, 2, 4, 5 i 6. Problemes, pàg. 227 - Act. 4. Repassa la unitat, pàg. 229 - Jocs geomètrics, pàg. 231
Càlcul mental	2. Conèixer i utilitzar estratègies bàsiques de càlcul mental i aplicar-les a la resolució de problemes.	2.1. Utilitza estratègies de càlcul mental. (Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Divideix entre 5. - Act. 1 i 2. Càlcul mental, pàg. 228
Caràcter aleatori d'algunes experiències	3. Fer estimacions basades en l'experiència sobre el resultat de situacions senzilles en les quals intervinga l'atzar.	3.1. Efectua estimacions sobre successos de situacions quotidianes en les quals intervé l'atzar. (Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica situacions de la vida real que tenen caràcter aleatori. - Act. 1. Tract. informació, pàg. 232 • Classifica successos quotidians com possibles, impossibles o segurs. - Act. 2-5. Tract. informació, pàg. 232-233
Planificació del procés de resolució de problemes Anàlisi i comprensió de l'enunciat	4. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions obtingudes.	4.1. Progressa en l'anàlisi i la comprensió de l'enunciat dels problemes (dades, relacions entre les dades, context del problema). (Competència en comunicació lingüística, Competència per a aprendre a aprendre i Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor)	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta correctament la informació de l'enunciat en problemes quotidians. - Problemes, pàg. 226 i 227 • Troba una pregunta intermèdia que es pot respondre amb les dades del problema. - Act. 1 i 2. Problemes, pàg. 226 • Redacta l'enunciat d'un problema donada la solució. - Act. 6. Problemes, pàg. 227
Plantejament de petites recerques en contextos geomètrics	5. Elaborar i presentar informes breus sobre el procés de recerca.	5.1. Progressa en l'elaboració d'informes sobre el procés de recerca realitzat.	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexiona sobre com serà l'escola del futur i n'elabora un informe. - Act. 1. Tasca final, pàg. 231 • Exposa oralment les idees recollides. - Act. 4. Tasca final, pàg. 231
Utilització de mitjans tecnològics en el procés d'aprenentatge per a obtenir informació, fer càlculs numèrics, resoldre problemes i presentar resultats.	6. Expressar verbalment de forma raonada el procés seguit en la resolució d'un problema.	6.1. Progressa en la comunicació verbal de forma raonada del procés seguit. (Competència en comunicació lingüística)	
	7. Utilitzar els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge.	7.1. Progressa en la utilització d'eines tecnològiques per a fer càlculs, aprendre i resoldre problemes. (Competència digital)	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza les TIC com a eines d'aprenentatge i autoavaluació. - Act. interactiva en Sabadigital, pàg. 219, 225, 226, 228, 229 i 231 • Resol una resta amb una calculadora que té tecles desbaratades. - Act.1. Reptes matemàtics, pàg. 228
		7.2. Progressa en la utilització de la calculadora per a fer càlculs, aprendre i resoldre problemes.	

Críteris de qualificació

Per tal de qualificar els alumnes es valorarà:

- actitud davant l'àrea
- realització de la tasca diària
- proves escrites de cada tema
- assistència a classe

Activitats de reforç i ampliació.

Sempre que siga necessari s'ampliarà amb material adient per tal de reforçar o avançar els continguts del tema.

4. Orientacions metodològiques

1. Coneixements previs necessaris

Per a abordar amb èxit els continguts d'aquesta unitat, els alumnes haurien de:

- Reconèixer conceptes geomètrics senzills com ara costat, angle, posicions relatives de rectes...
- Identificar i classificar les principals figures planes.
- Tindre nocions sobre els elements bàsics que caracteritzen els cossos geomètrics.
- Manejar amb soltesa instruments de dibuix (regles, compàs...).
- Operar amb fluïdesa amb nombres naturals, decimals i fraccionaris.
- Reconèixer successos aleatoris senzills de la vida real.

2. Previsió de dificultats

És possible que els alumnes troben algunes de les dificultats següents en l'estudi de la unitat:

- Els alumnes poden confondre les cares laterals amb les bases de certes figures.
- Reproduir en el paper la forma dels **cossos geomètrics** de l'entorn, és una pràctica molt útil perquè els alumnes interioritzen les característiques de les figures.
- La relació entre els **cossos geomètrics i el seu desenvolupament pla** pot resultar complicada per a aquells alumnes la percepció espacial i/o la memòria visual dels quals es trobe menys desenvolupada.
- Molts alumnes troben complicada la **distinció de successos aleatoris**.

5. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o amb necessitat educativa de compensació educativa.

Els alumnes amb algun tipus de dificultat rebran atenció específica per part del seu tutor i si cal d'altres professors del centre. Es procurarà que aquesta atenció siga individualitzada i adaptada a les necessitats de l'alumne. Aquesta ajuda serà impartida prioritàriament per un mestre del mateix cicle al qual pertany l'alumne.

Cada alumne tindrà la seua programació adaptada a les seues necessitats específiques.

6. Elements transversal

Aprentatge cooperatiu	Frase mural (pàgina 214), Foli giratori (activitat 6, pàgina 227), 1 – 2 - 4 (activitat 1, <i>Reptes matemàtics</i> , pàgina 228) i Escriptura simultània (activitat 1, pàgina 229).
Aprende a pensar	Compara i contrasta (activitat 3, pàgina 216), Diagrama de Venn (pàgina 229) i Diari de pensar (pàgina 231).
Educació en valors	Usar la imaginació. Es tracta que els alumnes reflexionen sobre com utilitzar la nostra imaginació de manera profitosa.

7. avaluació de la pràctica docent.

L'avaluació dels docents es realitzarà de manera continuada al llarg del curs en diferents moments:

- diàriament, mitjançant la reflexió de la pròpia pràctica docent.
- trimestralment, a partir dels resultats dels alumnes del grup. Es realitzarà en les reunions de nivell.
- a final de curs, mitjançant l'equip de cicle, buscant solucions i propostes de millora a les dificultats trobades al llarg del curs.

